

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

XXIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

DE S. NARCISSO EPISCOPO HIÉROSOLYMITANO. 1077

Cum vitam ad annum vsque quinquagesimum secundum produxisset, quinto Calend. Nouembris migravit ad caelum, sepultusque est in coemeterio ecclesiae cathedralis sancti Petri: & post sex menses, cum miraculis clarere coepisset, in ecclesiam translatus est. Huius vitam frater Baptista Mantuanus Carmelita versibus scripsit ad Innocentium Pontificem octauum, vnde haec sumpsimus. Felix obitus
c. us.
Translatio.

HISTORIA BREVIS S. NARCISSI EPISCOPI HIÉROSOLYMITANI, EX ECCLESIAST. HISTO-

*riae Eusebij Casareensis Lib. 6. Cap. 8. & 9. Interprete
Iohanne Christophorono Anglo.*

VBI Seuerus imperiū ad annos decem & octo administrauerat, Antoninus eius filius, ad eum honorem euehitur. Eodem tempore vnus ex eorum numero, qui in ea turbulenta persecutionis tempestate se fortes & inuictos presti- Octobr. 29.
tissent, & post certamina, pro fidei confessione suscepta, essent integri & incolumes diuina prouidentia seruati, nomine Alexāder, quem modò Episcopum Ecclesiae Hierosolymitanæ fuisse monstraui-
mus, propterea quòd confessione fidei Christianæ temporibus persecutionis nobilitatus erat, Episcopatu, quem dixi, cum adhuc Narcissus, qui cum in eo officio anteibat, superstes esset, dignatus fuit. Præter multas alias admirabiles res gestas, quas qui ex ea Ecclesia sunt, ex sermone ac traditione fratrum, gradatim & ordine succedentium, de Narcisso narrant, hoc præterea miraculum ab eo editum referunt:

In magna & solenni Paschatis vigilia, oleum diaconis & ministris Ecclesiae defuisse perhibent. Vnde cum vniuersam multitudinem grauis quædam ægrotudo & demissio animi occuparet, Narcissum ferunt his, qui luminaria apparabant, præcepisse, ut aquam ex puteo quodam, qui erat in proximo, haurirent, & ad ipsum afferrent. Quo absque mora peracto, cum super aqua orauisset, mandasseque ut cum vera & constanti in Dominum fide, eam in luminarium vasa infunderent. Quod ubi fecerant, contra omnem rationem, incredibili quadam & diuina virtute, naturam aquæ in olei naturam commutatam: & pro certo illius miraculi indicio, fratres complures, qui illuc erant, eo quidem tempore permultum ex illo oleo reseruaerunt, ex quo etiam aliquantulum ad nostram vsque ætatem custoditum est. Pleraque item alia, memoria quidem digna, de vita istius viri commemorant, in quibus eiusmodi quiddam traditum est: Nota de solenni Paschatis vigilia.
Luminariū in templis vsus antiquissimus.

Cum quidam nequam perditum homuncionem grauem & seueram eam rationem, qua per vniuersam vitam tum in hominibus acriter admonendis, tum in eorum vitijs corrigendis uti consuevit, nequiquam ferre possent, præ metu, nè ipsi propter infinita scelera, quorum sibi ipsi conscij erant, iudicati ab eo poenas luerent: coeperunt contra illum consutis dolis conspirare, & turpem quandam criminationis calumniam in eum conijcere: deinde quo magis auditoribus criminationis falsò obiecta fidenter facerent, eam iureiurando confirmare, atque vnus sic deierare: Si non verè dixerim, opto ut ignis incendio miserè dispeream. Alter verò sic: Si non verè dixerim, opto ut fœdo ac sæuo morbo corpus absumatur. Tertius autem hoc modo: Opto, si non verè dixerim, ut luminibus penitus orbatus sim. Verum quauis nemo ex fidelibus, propter nobilitatam ac testatam inter omnes omnino Narcissi castimoniam, atque adeò ob vitæ rationem ex virtutis regula traductam, illis vel grauissimo iureiurando se obstringentibus, animum aut fidem adhibuerit: ille ipse tamen partim præ in dignitate obiectæ criminationis, partim præ cupiditate vitæ in sapientiæ ac virtutis studio degendæ, quam iam diu optauerat, ab oculis vniuersæ multitudinis se penitus remouit, & in solitudine locisque desertis ad multorum annorum spatium vitam transegit. Verum sublimis ille diuinæ iustitiæ ultionisque obtutus, his sceleribus patris, minimè acquieuit: sed quam celerrimè impios illos & nequam homines, qui inter iurandum tam diris execrationibus se contra se ipsos obligassent, grauibus calamitatibus oppressit. Tres viri nequam criminationis calumniam in Narcissum conijciunt.

Pri-

Diuinitus
puniuntur
criminator
res falsi.

Primus igitur illorū, scintilla per exigua noctū in aedes, quibus inhabitabat, ex nulla causa antegressā subitō ruente, miserē cum tota familia & stirpe sua rapido flāmarum ardore omninō conflagrauit. Alterius corpus eodem morbo, quam sibi tantāquam multā fore imprecatus esset, ab extremis pedum digitis ad caput vsque infectum, contabuit. Tertius arumnosos priorum euentus adspiciens, & Dei, qui oculis omnia intuetur, ineuitabilem ultionem admodū reformidans, palām inter omnes maleficia, communiter à se suisque socijs per fraudē contra Narcissum admissa, confessus est: sed tamen dum pro delicto grauissimē condolesebat, tantis & tam acerbis lamentis se afflictauit, & vsque eō lachrymas effundere non destitit, quoad utrunque oculum sibi penitus extinxisset. Atque hi pro ea criminatione, falsō contra Narcissum conficta, tales poenas perfoluerunt.

Cap. 9.
Petit locum
desertū vir
sanctus.

Vbi Narcissus se in locum desertum subduxisset, & à nemine esset pro certo cognitum, quō se recepisset, his qui finitimis Ecclesijs præerant, visum fuit, vt alterum Episcopum suffragijs crearent. Dius igitur (hoc enim nomine erat) delectus est: cui non longo tempore Ecclesiam gubernanti successit Germanion: quo mortuo, Gordius Episcopatum obtinet. Cuius temporibus Narcissus, tantāquam ex mortuis ad vitam denuō reuocatus, à fratribus (quippē omnes illos deinceps, tum quōdā tam placido ac quieto animo falsō accusatus decesserat, tum quōdā singulari diuinā sapientiā & virtutis amore flagrabat, tum præterea omnium maximē, quōd Deus de eius accusatoribus debita supplicia sumere dignatus est, in maiorem suā admirationem rapiat) vt Ecclesiā gubernacula denuō susciperet, vehementer rogatus est. Et cum Narcissus non ampliū propter ingrauescentem ætatem ministerio præesse posset, Alexander, de quo suprā locuti sumus, alterius Ecclesiā Episcopus, diuina prouidentia per reuelationem, quæ noctū ipsi secundū quietem apparuisset, vt cum Narcisso in ministerio Ecclesiæ fungendo coniungeretur, accersitus est. Vndē Alexandrum, cum tantāquam diuino quodam oraculo ex Cappadocum regione, vbi primū in Episcopatus gradu fuisset locatus, Hierosolymam tum voti, tum locorum visendorum causa contenderet, illius Ecclesiā fratres eum excipiunt benignissimē, & non ampliū domum reuerti permittunt: idque propter aliam reuelationem, ipsis itidem noctū visam: quæ quidem voce euidentissima profusa, eis qui erant inter illos ob virtutem spectatissimi, perspicuē significauit, vt extra portas ciuitatis egressi, eum Episcopum admitterent, qui ipsis à Deo antē designatus erat. Quo ad hunc modum gesto, Hierosolymitani communi Episcoporum consensu, qui finitimas Ecclesias procurabant, necessariō illum apud se manere coegerunt.

Peregrinatio
religio-
nis ergo, vi-
de quā an-
tiqua apud
Catholicos.

Idem ipse Alexander in suis epistolis, quas ad Antinoitas scripsit, quæque adhuc apud nos extant, Narcissi collegæ sui in præfectura Ecclesiæ Hierosolymitanæ gerenda mentionem facit, ista in extrema illa epistola ad verbum scribens: Salutat vos Narcissus, qui hīc ante me Episcopatus locum occupauit, & centum iam & sedecim annos prætergressus, mecum in eodem ministerio quorundam precibus coniunctus fuit: qui obsecrat vos, vt idem mecum sentiat, eademque sitis voluntate.

Admodū
grādis ætas
S. Narcissi.

VITA SANCTÆ ERMELENDIS VIRGINIS, IN
VILLA MELDARIENSI QUIESCENTIS IN FINIBVS
Brabantie. Habetur in antiquissimo MS. codice Ecclesiæ Traiectensis.

Octobr. 29.
S. Ermelē-
dis parces.

Qualis fue-
rit in pueri-
tia sua.
Psal. 41.

BEATA virgo Ermelēdis, ex Ermenoldo patre & Ermenfende matre tam genere quā diuitijs spectabilibus exorta, ab ineunte ætate studuit de virtute in virtutem ascendere, vt Deum deorum in Sion mereretur videre. Quæ cum adhuc parentum in domo, puerilis ætatis vinculo teneretur adstricta, nihil tamen puerile gerebat in opere, sed quandam maturitatem morū in gestu intuentibus se præferebat. Declinabat siquidem lasciuiam atque consortia coætaneorum, in thalamo genitricis suæ residens, psalmosque Dauidicos discens. Si quandō verbum Dei audisset, memoria sagaci recondebat, sæpiusque ad os reducens, quasi mundum animal nouo semper pietatis affectu ruminabat. Iam tunc suauitatem sponsi sui cælestis prægustabat magno & incompræhensibili modo, desiderioquē illius exæstans, cum sancto Dauid dicebat: Sitiuit anima mea ad Deum fon-

fontem vitæ, quãdò veniam & apparebo ante faciem Dei mei? Et iterum: Sicut ceruus desiderat ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus.

Cumque pueritia transisset in adolescentiam, parentibus eam nubere filiosque procreare volentibus, nullatenus consentit: dicens se Christo virginitatem suam deuouisse. Arrepto denique ferro, capillos per lacteam ceruicem dependentes præscidit, relictoque seculo & omnibus pompis eius, Christum, quem sibi sponsum elegerat, per arctam & angustam viam secuta est. Nec retraxit pedem, donèc ad brauium perueniret: in memoria semper habens, quid pro nobis fecerit, quidque fuerit passus. Parentes autem illius nec minis, nec blanditijs propositum eius immutare valentes, redditus cuiusdam villulæ Odenca nomine, ad famularis sui vium vnanimiter tradiderunt.

At beata virgo Ermelendis, relicta domo, rebusque parentum postpositis, solitaria incedebat, sollicitè exquirens locum vbi soli Deo vacare posset. Venit ergo ad quandam villam, cui præerant duo germani fratres, primo iuuentutis flore vernantes. Isti necdum legitima contraxerant matrimonia, sed vanitatibus seculi atque illecebris inseruiebant. Ibi ergo venerabilis virgo aliquandiu commorata, hunc locum æstimabat à Deo sibi præparatum. Diebus verò ac noctibus frequentabat ecclesiam, nudis pedibus incedens, Domino in holocaustum, proprium corpus offerens: humiliabat se seruituti subiiciens, nihil sibi de generis nobilitate blandiens. De nobili enim eius pro sapia descendisse dicitur Pipinus pater sanctæ Gertrudis, cuius meritis beata Ermelendis studuit esse coæqualis. Necdum in tempore illo sanctus Amandus gubernacula Traiectensis Ecclesiæ susceperat, cuius doctrina & institutione multi postea de errore suo ad vias iustitiæ redire coacti sunt.

Fuit igitur hæc virgo sue generationis singularis lucerna, inter quos enituit candore virtutum, sicut lilium inter spinas. Nec defuit ei tentatio inimici. Antiquus enim hostis calcaneo illius insidians, moliebatur effundere oleum quod adhuc in vase fictili conseruabat. Siquidem prædicti fratres introitum illius & egressum sepius confidenter, exarserunt in concupiscentiam eius, ignoras alter cogitatione alterius. Vterque tamen obseruabat tempus & horam qua eam solâ deprehendere potuisset, quatenus decore illius suam libidinem satiaret. Sed cum tempus congruum malitiæ suæ implendæ minimè reperirent, interitus cæco cruciabantur amore. Quid tamen agerent? Non enim sine graui scandalo totius oppidi, vim inferre poterant tantæ opinionis virgini. Vnus autem ex eis, quem flâma libidinis amplius exurebat, experijt custodem ecclesiæ, dona maxima repromittens, si per eum consensum virginis habere potuisset. Illi enim sepius atque familiarius loquebatur, per eum singulis noctibus ad ecclesiam habebat accessum, quanuis sub ouina pelle sanctitatem tamen virginis diu latere non potuisset. Ille verò de consensu virginis omninò desperans, (sciebat enim mentem illius solidatam esse, & in Christo fundatam) rapiendâ potius fore sub conticinio noctis iuueni suadebat. Hac enim hora gustato paulisper somno, solita erat venire ad ecclesiam, offerens se ipsam hostiam viam, sanctam, Deo placentem. Et quid agis ó humana malitia? Non est sapientia, non est prudentia, non est consilium contra Dominum.

Igitur nocte qua rapienda erat, meruit Angelicam vocem audire se monentem ex nomine: Recede, inquit, virgo recede, & virginitatem quam Deo consecrasti, inuolatam custodi. Quæ valdè perterrita, obediens iussioni iter cepit. Cumq; spiritu sancto duceretur, Angelus Domini ei secundò apparuit, & viam quam ceperat nè desereret, imperauit. Venies (inquit Angelus) in villam, quam Meldricem nuncupabis, ibi nanque præparauit tibi Dominus locum ad perficiendû desiderij tui votum. Peruenit igitur venerabilis virgo in locum quem prædixerat ei Angelus: ibique parsimonia miræ abstinentiæ diu viuens, geminè dilectionis in se continebat mandatum. Alebatur autem beata Ermelendis solummodò herbis agrestibus, non inferior summis eremi cultoribus: puellares quoque artus teneros, diris cruciabat iniurijs. Frequentabant quoque eam quique religiosi, sed quãto Dominus famam eius dilatabat, tanto humilius se agebat. Tandem verò post multa certamina euocata à Domino ad caelestem peruenit gloriam, quam in terris posita, tota deuotione quæsiuit. Ad cuius exequias non hominum resonabat turba, sed hymnidici Angelorum chori Christo cecinerunt gloriã. Et quia Christo fuit dilecta, ab ipsis est officiosissimè sepulta. Hæc interea virgo beata, quadraginta octo annis laruit aliena à cultu seculi, solis

Vouet Deo virginitatẽ.

Odenca vulgo ter Duet propè Louanium.

Villa illa Beuiccum vocitatur.

Istius S. Pipini Vita habetur Februarij 21. Tom. 1.

Cant. 2.

Duo internes ardent in concupiscentiã eius.

Rom. 12.

Prover. 21.

Angelicus mouetur loco cedere, & in Meldricem, vulgò Meldraert, comigrare.

Abstinentia eius.

Obit eius.

Angelicò ministerio sepelitur.

vene-

venerata ciuibus cęli. Sic deniquę Christus manifestauit eam seculo huic, vt quę erat iam apud eum glorificata in cęlis, etiam apud homines honoraretur in terris. Erat igitur homo quidam, qui pręfatam solitudinem ab Angelo simul & beata Ermelende Meldricem vocatam cum transfret, contigit Deo disponęte, vt longius ire nequireret. Media autem noctis hora apparuit tumulus virginis solis claritate lucidior, audiuitque Angelos psallentes. Apparente autem luce diei, disparuit visio cęlestis: sed odor nimię suauitatis in eodem loco permanfit. Post hęc prędictus vir deuotus, per-

Sepultura eius cuidam deuoto viro reuelatur.

Gen. 28.

acto negotio, ad prędictum redijt locum, atq; ad tumulum sui signi secundõ deuotissimę excubauit: nec frustratus est spe sua. Nam pius Dominus iterum dignatus est illi reuelare glorificationem sponsę suę. Quam enim apud se glorificauerat in cęlis, disponebat & magnificare in terris. At ille Domini voluntate certior effectus, surgens manę lætus, agensque Deo gratias, inquit: Verę Dominus est in loco isto, & ego nesciebam. Et statim reuersus ad propria, omnibus quę sui iuris erant assumptis, super tumulum virginis capellam fabricauit, ibique cum sobrietate viuens, finem dierum in pace fortitus est.

Eleuatio siue inuentio corporis eius.

Iohan. 14.

Audientes igitur populi quod gestum erat, conuenerunt ad locum, corde & animo concinentes hanc antiphonam: Tua sunt hęc Christe opera, qui sanctos tuos ita glorificas &c. Statimque aperientis terram, apparuit sarcophagus, in quo iacebat inuolutę virginis corpus. Et subito tanta sanitatum emanauit copia, vt ei congruenter aptari possēt, quod Dominus in Euangelio dicit: Qui credit in me, opera quę ego facio, & ipse faciet, & maiora horum faciet. Nam cęcis visus, surdis auditus, claudis gressus, omnibus quoq; pię pulsantibus salus & incolumitas reddebatur. Dæmones etiam ex obsessis corporibus egredientes, expulsione sua virginis meritum inuiti prodebant. Deniquę quicumque sepulcrum eius fideliter tetigisset, sanus fiebat a quacunque detinebatur infirmitate. Odore virtutum eius commoti, ex longinquis regionibus superueniebant viri cum mulieribus, & virgines delicatę, nudis pedibus misericordiam Domini implorantes. Per meritum autem beatę virginis Ermelendis gratiam Dei sibi affuisse sentiebant: læti & alacres remeantes ad propria, Amen.

Multa ad eius sepulcrum miracula.

MARTYRIVM S. MARCELLI CENTVRIONIS ET MARTYRIS, VT HABETVR IN ANTIQVIS MS. libris, quibus antiquissima Martyrologia consentiunt.

Octobr. 30.

S. Marcellus palam confitetur Christum.

Vitis, gestamen est centurionis.

N ciuitate Tingitana, procurante Fortunato pręsidente, aduenit natalis Imperatoris. Deniquę cum omnes in conuiujs epularentur, Marcellus quidam ex centurionibus profana refutans conuiuia, reiecto etiam cingulo militari, coram signis legionis, quę tunc aderant, clara voce testatus est: Iesu Christo Regi æterno milito: amodõ militare Imperatoribus vestris desisto: sed & deos vestros ligneos & lapideos adorare contemno, quia sunt idola surda & muta. Stupentes autem milites ista audientes, apprehensum eum in custodiam coniecerunt, & euntes nunciauerunt Pręsidi. At ille hęc audiens, iussit eum recludi in carcerem: inuitisque epulis residens in consistorio, introduci eum ad se pręcepit: introductoque Marcello ex centurionibus Astasianus Fortunatus Pręses ei dixit: Quid tibi visum est, vt contra disciplinam militarem te discingeres, & balteum ac vitem projceres? Marcellus respondit: Iam die duodecimo Calendarum Augustarum apud signa legionis istius, quandõ diem festum Imperatoris vestri celebrãstis, publicę clara voce respondi me Christianum esse, & sacramento hinc militare non posse, nisi Iesu Christo filio Dei patris omnipotentis. Fortunatus pręses ei dixit: Temeritatem tuam dissimulare non possum, & ideo perferam Imperatoribus & Cæsari ipsi. Sanus transmittēris ad dominum meum Aurelianum Agricolanum, agentem vices pręfectorum prætorio.

Ducitur ad tribunal Agricolani pręfecti.

Die tertiã Calendarum Nouembrium Tingitanam introducto Marcello ex centurionibus, ex officio dictum est: Marcellum ex centurionibus Pręses ad tuam potestatem transmisi. Pręstõ est epistola super nomen eius, quam, si pręcipis, recito. Agri-